

TÅRNBY KOMMUNE

Et trygt og værdigt liv med demens
Demensstrategi 2020-2025
Arbejdsmarkeds- og Sundhedsforvaltningen

FORORD

Tårnby Kommune ønsker, at vores demensramte borgere kan leve et trygt og værdigt liv. Dette er uanset, hvor i sygdomsforløbet man er og uanset, om man er i eget hjem eller på plejehjem. Borgere med demens skal mødes med en individuel og helhedsorienteret tilgang i behandling, pleje og omsorg. Det skal være muligt at have et godt liv med demens i Tårnby Kommune, hvor der er mulighed for meningsfulde aktiviteter og gode oplevelser, relevante tilbud om rådgivning og inddragelse af pårørende, værdige muligheder for pleje og omsorg, og hvor kommunens personale løbende bliver uddannet og klædt på til at varetage den komplekse opgave.

Hvis Tårnby Kommune skal være på forkant med udfordringerne med mange flere borgere med demens, er der brug for at sætte en klar retning for, hvilke indsatser, der skal prioriteres fremadrettet. Der er derfor brug for, at vi sætter os nogle ambitiøse og langsigtede mål for demensindsatsen frem mod 2025.

Allan S. Andersen, borgmester

INDHOLD

Formål med demensstrategien	3
Indledning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Tårnby Kommunes samlede demensstrategi	5
Prævalens i Tårnby Kommune	6
Den Nationale Demenshandlingsplan 2025	8
Udarbejdelsen af demensstrategi i Tårnby Kommune	10
Tilførsel af midler til demensområdet i Tårnby Kommune	11
Den demensvenlige Tårnby Kommune	12
Rådgivning og oplysning	14
Tidlig opsporing	15
Kompetenceudvikling	17
Tilbud på demensområdet	18
Prioritering af tilførte økonomiske midler på demensområdet	20
Bilag	21

FORMÅL MED DEMENSSTRATEGIEN

Sundheds- og Omsorgsudvalget drøftede på deres møde den 23. april 2018 udviklingen i demenssygdomme og ønskede i den forbindelse, at forvaltningen udarbejdede en handleplan og en strategi for, hvordan vi i Tårnby Kommune arbejder med sygdommen demens.

Sundheds- og Omsorgsudvalget ønsker således, i forlængelse af kommunens Sundhedsplan 2020 og værdighedspolitik, at videreudvikle dette arbejde med en demenshandlingsplan. Formålet med demenshandlingsplanen er således at danne et solidt grundlag for arbejdet på demensområdet. Sundheds- og Omsorgsudvalget ønsker, at elementerne skal være medinddragelse, medbestemmelse og dialog med borgere og pårørende om demens.

KORT OM DEMENS

Hvert år rammes 7.700 danskere af demens, og i dag er ca. 35.100 over 65 år diagnosticeret og ca. 2.800 under 65 år. Desværre er mange ikke udredt og diagnosticeret, og de nyeste tal fra Nationalt Videnscenter for Demens viser, at op i mod 89.000 har en demenssygdom. Demens er den 5. hyppigste dødsårsag i Danmark.

Demens er tegn på sygdom i hjernen og viser sig ved svækkede kognitive funktioner. Demens rammer oftest personer over 65 år, men kan ses helt ned i 40-50-års-alderen. Har man symptomer, er det vigtigt at blive grundigt udredt og få en præcis diagnose, så man kan få tilbudt den rette behandling, støtte og pleje.

De fleste personer med demens får hukommelsesbesvær, men også andre mentale færdigheder rammes. Det kan være følgende færdigheder, der rammes:

- initiativ og handlekraft
- evnen til at finde ord og benævne ting
- evnen til at finde vej (stedsans)
- regnefærdighed
- overblik og problemløsning
- evnen til at huske personnavne

Også samværet med andre kan blive anderledes med en demenssygdom. De sociale kompetencer og følelseslivet kan ændre sig, og personligheden kan blive påvirket. Det betyder, at personer med demens kan få sværere ved at overskue samspillet med andre, og de kan miste evnen til at leve sig ind i andres tanker. Ofte forringes situationsforneelsen ligeledes. Alle mennesker oplever fra tid til anden, at hukommelsen svigter, eller at de ikke kan overskue en situation. Men problemerne skal påvirke evnen til at klare sig i hverdagen, førend der er grund til at mistænke demens.

Omkring 200 forskellige sygdomme kan ledsages af demens eller kognitive forstyrrelser. Alzheimers sygdom er langt den hyppigste demenssygdom, men mange andre sygdomme kan være årsag til demens.

Risikoen for demens stiger med alderen, og demens skyldes altid sygdom. Det er en myte, at demens er en naturlig følge af at blive ældre. Kun få af de sygdomme, der giver symptomer på demens, kan helbredes. Men flere af sygdommene kan behandles i større eller mindre grad. Derfor er det vigtigt at få afklaret præcist hvilken sygdom, der har udløst demensen, og få lagt en plan.

TÅRNBY KOMMUNES SAMLEDE DEMENSSTRATEGI

- øge Tårnby Kommunes borgeres og ansattes viden om demens og dermed nedbryde fordomme, misforståelser og tabuer om demens
- motivere og engagere kommunens borgere og ansatte til at række en hjælpende hånd til mennesker med demens og deres familie
- medvirke til, at mennesker med en demenssygdom bliver anerkendt, praktisk og socialt inkluderet og forbliver aktive i eget liv så længe, det er muligt
- sikre, at borgere med demens kan have et trygt og værdigt liv
- bidrage til at skabe et demensvenligt nærmiljø
- sikre, at kommunens administration samt eksterne institutioner bliver demensvenlige
- give tilbud til såvel demensramte som pårørende og øvrige borgere om oplysning og rådgivning
- sikre optimal omsorg og pleje for sværest ramte borgere i hjemmeplejen
- optimere tilbud for aflastning
- sikre, at demensramte og deres familie har mulighed for at indhente mere viden og støtte
- sikre tidlig indsats, således at både den demensramte og pårørende får bedst mulige vilkår for livskvalitet, flere gode leveår samt et trygt og værdigt liv med demens
- sikre tilstrækkelig viden og kompetencer på plejehjem og i hjemmeplejen
- sikre, at medarbejderne har kompetencer til at identificere og opspore borgere med tegn på demens så tidligt som muligt
- sikre, at de organisatoriske rammer og arbejdsgange er beskrevet f.eks. ved udarbejdelse af instruks
- skabe et generelt højt informations- og vidensniveau, som skal medvirke til, at der bliver øget opmærksomhed på de begyndende symptomer på en demenssygdom, og de relevante handlemuligheder
- sikre vidensdeling på tværs af alle enheder i Ældrecentret
- sikre, at borgere med demens og deres pårørende oplever en fagligt kvalificeret kontinuerlig pleje, behandling, omsorg og støtte
- sikre kontinuerlig opkvalificering/fagligt løft af samtlige frontmedarbejdere
- sikre kontinuerlig opkvalificering af demensressourcepersonerne

PRÆVALENS I TÅRNBY KOMMUNE

Tårnby Kommune har, ifølge Sundhedsdatastyrelsen, 806 borgere med demens. Ifølge Nationalt Videnscenter for Demens er kun omkring 50 % udredt for en demenssygdom, mens resten lever med symptomer på demens uden at søge læge eller uden at blive udredt.

Antal borgere med kendt demensdiagnose i Tårnby Kommunes ældrepleje (pr. 20. december 2018):

Institution	Antal borgere	Antal borgere med demens diagnose	Andel i %
Hjemmeplejen	1.099	38	3,46
Plejhjemmet Irlandsvej (varige)	76	18	23,68
Plejhjemmet Ugandavej	32	11	34,38
Plejhjemmet Pyrus Allé	48	16	33,33
Plejhjemmet Tagenshus	54	9	16,67
Plejhjemmet Løjtegårdsvej	120	36	30
Total	1.429	128	9

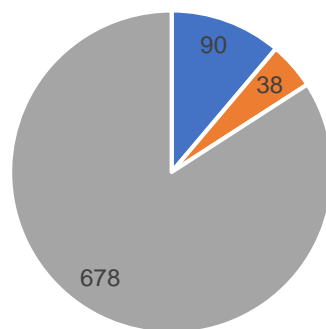
Antal borgere med kendt demensdiagnose i Tårnby Kommune, fordelt på alder (pr. 20. december 2018):

Diagnose	Alder op til 64 år	Alder 65-79 år	Alder 80 + år	Total
Borgere med demensdiagnose	21	253	532	806
Antal borgere total	35.213	6.050	1.770	43.033
Andel af borgere med demens (%)	0,1	4,2	30,1	1,9

Fordeling af demensramte i Tårnby Kommune fordelt på plejehjem, hjemmeplejen og uden for.

Fordeling af demensramte i Tårnby Kommune	På plejehjem	I hjemmeplejen	Uden for
Demensramte i Tårnby Kommune	90	38	679

Fordeling af demensramte i Tårnby Kommune

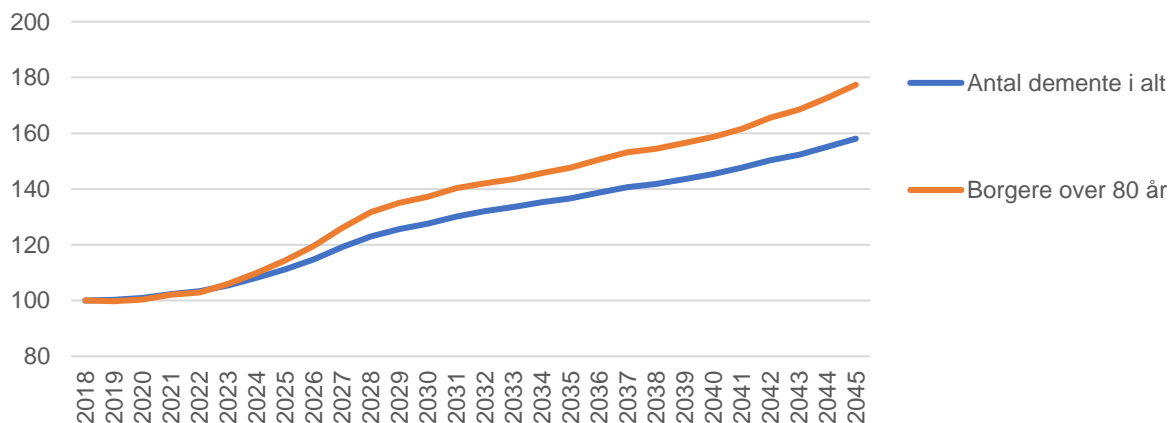
■ På plejehjem ■ I hjemmeplejen ■ Uden for

Med udgangspunkt i de nuværende aldersandele af borgere med demens kan det fremtidige antal af borgere med en kendt demensdiagnose prognosticeret. Det betyder således, at det forudsættes, at 30% af borgere over 80 år i fremtiden vil få en demensdiagnose på lige fod med i dag, 4% af de 65-79-årige i fremtiden vil få en demensdiagnose og så fremdeles. Hvorvidt befolkningsandelene med demens vil være uændret i fremtiden, er naturligvis stærkt usikkert. Der er tale om en såkaldt "alt andet lige"-betragtning, hvor alle andre forhold end den demografiske udvikling holdes konstant, og det på denne måde antages, at antallet af demensramte følger befolkningsudviklingen og således i fremtiden, ligesom i dag, vil udgøre 2% af befolkningen.

Det fremgår med denne simple fremskrivning, at der som følge af befolkningsudviklingen i Tårnby Kommune må forventes en markant stigning i antallet af diagnosticerede demensramte borgere. Udviklingen i antallet af demensramte borgere vil følge udviklingen i antallet af borgere over 80 år således, at der navnlig kan forventes en markant stigning efter 2024, hvor antallet af borgere over 80 år stiger kraftigt. Fra det nuværende udgangspunkt kan der på denne måde om ca. 25 år forventes næsten 60% flere borgere med en diagnosticeret demens end i dag.

Udvikling i antal 80+-årige og antal demente

2018=Indeks 100

DEN NATIONALE DEMENSHANDLINGSPLAN 2025

Regeringen vedtog den 15. december 2016 Den Nationale Demenshandleplan 2025 "Et trygt og værdigt liv med demens". Handlingsplanen opstiller 3 nationale mål for demensindsatsen frem mod år 2025, som understøttes af en lang række konkrete initiativer fordelt på 5 fokusområder:

De 3 nationale mål for demensindsatsen

Danmark skal have 98 demensvenlige kommuner

En del af det at være demensvenlig kommune er at have en lokal demensstrategi, som beskriver kommunens indsats på området til gavn for borgere, pårørende, fagpersoner og lokale beslutningstagere. En demensstrategi kan blandt andet omfatte politikker for indsatsen over for pårørende, pleje- og behandlingsindsatsen over for mennesker med demens samt kommunens overvejelser vedrørende de rette fysiske rammer i form af demensvenlige boliger. Desuden skal kommunens vifte af tilbud være let tilgængelige.

Flere mennesker med demens skal udredes, og 80% skal have en specifik diagnose

35.100 borgere over 65 år har fået en demensrelateret diagnose, men det vides også, at alt for mange borgere aldrig bliver udredt og derfor heller ikke får den pleje, behandling og støtte, der kan skabe livskvalitet og tryghed i hverdagen. En rettidig og korrekt diagnose er helt afgørende for indsatsen med rette behandling og pleje af høj faglig kvalitet over for mennesker med demens.

En forbedret pleje- og behandlingsindsats skal nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt mennesker med demens med 50% frem mod år 2025

Mennesker med demens skal have den nødvendige medicin, men forbruget af antipsykotisk medicin blandt mennesker med demens er for højt, og fagligt anbefales ingen brug af antipsykotisk medicin til denne gruppe. Der ses et fald i forbruget, men der ønskes yderligere reduktion ved at styrke kvaliteten i behandlings- og plejeindsatsen markant, herunder sikre et højt fagligt niveau hos de mange medarbejdere på demensområdet.

De 5 fokusområder

- Tidlig opsporing og kvalitet i udredning og behandling
- Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering
- Støtte og rådgivning til pårørende med demens
- Demensvenlige samfund og boliger
- Øget videns- og kompetenceniveau

Desuden anbefaler Den Nationale Demenshandlingsplan, at indsatserne over for mennesker med demens og deres pårørende bygger på følgende værdier:

- Værdighed
- Tryghed
- Indflydelse på eget liv
- Respekt for forskellighed og det levede liv
- En individuel, helhedsorienteret tilgang i behandling, pleje og omsorg med udgangspunkt i mennesket bag sygdommen
- Meningsfulde aktiviteter og gode oplevelser i hverdagen

UDARBEJDELSEN AF DEMENSSTRATEGI I TÅRNBY KOMMUNE

Med udgangspunkt i kommissoriet for demenshandlingsplanen blev en arbejdsgruppe på tværs af Arbejdsmarkeds- og Sundhedsforvaltningen nedsat. Der er i arbejdet med handlingsplanen valgt en inddragende proces, som tager udgangspunkt i nyeste viden og evidens. Det er fagpersonalet, der har udarbejdet selve planen, altså skrevet materialet, afdækket viden og evidens, inddraget vores erfaring samt udarbejdet og prioriteret anbefalingerne. Alle medlemmer af arbejdsgruppen har både uddannelse og praksiserfaring inden for demensområdet. Arbejdsgruppen refererer til Forvaltningschefen.

Udarbejdelsen af planen har været delt op i 4 faser:

- **Idéfasen:** Hele arbejdsgruppen var samlet, og alle ideer blev bragt i spil og prioriteret. Overskrifter og afsnit for planen blev besluttet med udgangspunkt i kommissoriet. Et tillæg til kommissoriet blev udarbejdet og et skelet for de enkelte afsnit besluttet. Arbejdsgruppen blev herefter delt op i otte undergrupper og en formand for hver gruppe udnævnt. Alle deltagere har haft plads i flere underarbejdsgrupper. Det blev desuden besluttet, at der kunne indhentes konsulentbistand fra relevante fagpersoner i kommunen, hvis dette blev skønnet relevant.
- **Skrivefasen:** Arbejdsgrupperne har igennem 3 måneder arbejdet med deres afsnit. Alle anbefalinger, beskrivelser og mål tager udgangspunkt i nyeste forskning, viden og evidens. Arbejdsgrupperne har med udgangspunkt i deres egen faglighed og praksiserfaring haft fokus på at indtænke og omsætte dette i en Tårnby-kontekst.
- **Samlefasen:** Alle undergrupper har afleveret deres afsnit til arbejdsgruppens formand, som herefter har samlet materialet og herefter forsøgt at få en rød tråd igennem planen.
- **Godkendelsesfasen:** Arbejdsgruppen har gennemgået det samlede materiale, og sidste rettelser og godkendelse blev foretaget. Herefter er handlingsplanen overdraget til politisk beslutning og drøftelse.

Planen skal betragtes som et fagligt fundament, der skal danne rammen for den politiske vision og prioritering af demensområdet i Tårnby Kommune. Anbefalinger og tiltag kan iværksættes over en årrække. Nogle indsatser kan implementeres med det samme, mens andre kræver tilførsel af ressourcer og et kompetenceløft. Der sættes konkrete målsætninger for den enkelte indsats, når denne er tiltrådt og skal implementeres i organisationen.

TILFØRSEL AF MIDLER TIL DEMENSOMRÅDET I TÅRNBY KOMMUNE

I slutningen af 2019 besluttede kommunalbestyrelsen at tilføre 5.000.000 kr. til demensområdet årligt. Midlerne skal dække 4 initiativer i den lokale demensstrategi:

- Den demensvenlige Tårnby Kommune
- Rådgivning og oplysning
- Kompetenceudvikling
- Tilbud på demensområdet

Prioritering af midlerne uddelegeres til Arbejdsmarkeds- og Sundhedsforvaltningens ledelse.

DEN DEMENSVENLIGE TÅRNBY KOMMUNE

Regeringen opfordrer i Den Nationale Demenshandlingsplan til, at alle 98 kommuner bliver demensvenlige kommuner. En del af at være demensvenlig er at have en lokal demensstrategi, som beskriver kommunens indsatser på demensområdet til gavn for borgeren med demens, pårørende og fagpersoner.

Tårnby Kommune ønsker at blive en demensvenlig kommune med en styrket lokal indsats. Vi ønsker at skabe den bedst mulige livskvalitet for borgeren med demens og deres pårørende. Ingen behøver at være alene med demens.

Tårnby Kommune vil:

- øge Tårnby Kommunes borgeres og ansattes viden om demens og dermed nedbryde fordomme, misforståelser og tabuer om demens
- motivere og engagere kommunens borgere og ansatte til at række en hjælpende hånd til mennesker med demens og deres familie
- medvirke til, at mennesker med en demenssygdom bliver anerkendt, praktisk og socialt inkluderet og forbliver aktive i eget liv så længe, det er muligt
- sikre, at borgere med demens kan have et trygt og værdigt liv
- bidrage til at skabe et demensvenligt nærmiljø
- sikre, at kommunens administration samt eksterne institutioner bliver demensvenlige

Tårnby Kommune har besluttet:

- Et demensvenligt rådhus. Med dette menes, at de ansatte i Tårnby Kommune på tværs af forvaltninger får viden om demens og kontakt med demensramte borgere. Dette kan etableres ved planlagte temaeftermiddage, hvor kommunens personale undervises. Dette kunne f.eks. være:
 - Borgerservice
 - Brandvæsen
 - Bibliotek
 - Omsorgstandpleje
 - Sundhedscenter
 - Pensionisthuse
 - Socialcentret
 - Handicap og Psykiatri
- Demensvenligt nærområde. F.eks. dagligvarebutikker, banker, postvæsen, tandlæger, politi, osv. tilbydes temadag med undervisning i demens. Ældrecentret tager kontakt til nærområdet med tilbud om undervisning i demens.
- Mere oplysning om demens, f.eks. ved workshops, åbent hus-arrangementer eller foredrag i lokale institutioner som biblioteket, via klubber, i SundhedsCentret – alt sammen tiltag, således at lokalbefolkningen får øget viden, især om kommunens specifikke tilbud.
- Invitation til byens næringsdrivende/forretninger i samarbejde med f.eks. Ældresagen om "demensvenlige butikker", hvilket indebærer butikker med personale, der har en viden om demens og derfor kan hjælpe, guide og have forståelse for borgere, der udviser tegn på demens.

- En visitator i Ældrecentret med demenskompetencer, f.eks. erfaring fra demensarbejde eller uddannelse inden for området. Denne vil i tæt samarbejde med pårørende, borgeren og demenskoordinatoren sikre, at den demensramte borger visiteres til rette hjælp og evt. bolig. Ligeledes vil denne kunne varetage udskrivelser og indlæggelser i samarbejde med regionen.

RÅDGIVNING OG OPLYSNING

Patient- og pårørendekurser

Ud over de allerede etablerede pårørendegrupper i Tårnby Kommune, viser forskning og praksiserfaring, at der er stort behov for deciderede patient- og pårørendekurser i demens. Dette praktiseres tilsvarende i Tårnby Kommune inden for f.eks. KOL- og diabetesområdet i SundhedsCentret jf. forløbsprogrammerne, ligesom der tilbydes tilsvarende kurser f.eks. inden for det neurologiske område på hospitalerne, som man kan deltage i, hvis man rammes i familien af hjerneblødning, blodprop eller tilsvarende.

Jævnfør Den Nationale Handlingsplan for Demens ønskes udvikling og udbredelse af en national værktøjskasse med patient- og pårørendekurser. Denne er nu færdigudviklet, og arbejdsgruppen anbefaler, at værktøjet implementeres i Tårnby Kommune, og at kurser fast udbydes til demensramte borgere og pårørende. Den tidligere foreslåede demenskoordinator/konsulent vil kunne varetage denne opgave i samarbejde med SundhedsCentret forebyggelseskonsulenter.

Tårnby kommune har besluttet:

- Pårørendekurser for familier med en demensramt borger. Undervisningen kunne indeholde viden om demens, jura, hverdagsliv og kommunikation og skal være tilknyttet SundhedsCentret.

Når et menneske rammes af demens, påvirker det ikke kun den demensramte, men også dennes familie og øvrige netværk. En undersøgelse, kaldet DAISY, som Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen gennemførte i 2003-2006, viser et stort behov for mere viden, dels til den demensramte og dennes pårørende, men også til plejepersonalet. Undersøgelsen viser ligeledes, at tidlig rådgivning har effekt. Desuden viser en sundhedsøkonomisk analyse af effekt af tidlig rådgivning, at pårørende og demensramte, der modtager undervisning, får udbytte i form af flere og bedre leveår.

Ifølge Statusrapport for Demensområdet i Danmark (Sundheds- og Ældreministeriet 2016) har pårørende til mennesker med demens øget risiko for at udvikle alvorlig somatisk sygdom, går oftere til lægen end andre, tager mere receptpligtig medicin end andre, og pårørende til demensramte har en højere dødelighed end andre.

Tårnby Kommune vil:

- give tilbud til såvel demensramte som pårørende og øvrige borgere om oplysning og rådgivning
- sikre, at demensramte og deres familie har mulighed for at indhente mere viden og støtte
- sikre tidlig indsats, således at både den demensramte og pårørende får bedst mulige vilkår for livskvalitet, flere gode leveår, samt et trygt og værdigt liv med demenssikre tilstrækkelig viden og kompetencer på plejehjem og i hjemmeplejen

TIDLIG OPSPORING

Borgere, der viser tegn på demens, skal opspores og udredes hurtigt, så både den demensramte og de pårørende tilbydes information, støtte og hjælp tidligt i forløbet.

Det er afgørende, at de rette indsatser iværksættes på rette tidspunkt for at understøtte borgerens og de pårørendes livskvalitet og håndtering af hverdagslivet. Tidlig opsporing og viden om demenssygdommen, kombineret med de rette indsatser, kan forsinke sygdomsudviklingen. En begyndende demenssygdom kan være svær at få øje på, da de tidlige tegn på demens kan forveksles med tegn på andre sygdomme. Derudover kan mange borgere have svært ved at tale om de forandringer, der sker hos dem eller deres pårørende. Det kan medføre risiko for isolation, ensomhed og depression.

Det anbefales fra Sundhedsstyrelsen, at en "tidlig opsporing"-indsats implementeres i kommunerne med udarbejdelse af klare og systematiske arbejdsgange samt tydelig ansvarsfordeling i forhold til konkrete indsatser på baggrund af medarbejderkompetencer, og gerne med digital understøttelse og integration mellem applikation, triagetavler og omsorgssystem. Derudover anbefaler Sundhedsstyrelsen, at 80% af borgere med demenssymptomer er rettidigt udredt ved "tidlig opsporing"-indsats.

På baggrund af befolkningsundersøgelser anslås forekomsten af demens i ældrebefolkningen (+65 år) at være ca. 6% (Nationalt Videnscenter for Demens). I Tårnby Kommune er forekomsten af demens i gruppen af borgere med hjemmepleje 3,8%, hvilket indikerer, at en "tidlig opsporing"-indsats vil være yderst relevant at prioritere. Det er ligeledes yderst relevant at bemærke, at Tårnby Kommune har 678 borgere med en demensdiagnose, som ikke har kontakt til ældreplejen. Samtidig viser en undersøgelse foretaget af Sundheds- og Ældreministeriet fra 2016, at forekomsten af demens på landets plejecentre er 42%, hvor den i Tårnby kun er 27%. Det er ikke ældreplejen, der kan stille en diagnose, men det er afgørende, at medarbejderne kan identificere de tidlige tegn på demens, og at Tårnby Kommune har en organisation, som kan handle på disse observationer.

Tårnby Kommune vil sikre, at frontmedarbejdere kan identificere de tidlige tegn på demens og reagere på dette ved at viderebringe deres observationer til demensansvarlige. Derfor skal medarbejderne, som er i kontakt med borgere med risiko for at få demenssygdom, have de rette kompetencer til at spotte de tidlige sygdomstegn. Nationalt Videnscenter for Demens er allerede tilknyttet Cura Tablet, og det sikres, at en quickguide til "identifikation af tidlige tegn på demens" tilknyttes.

Tårnby Kommune vil:

- implementere Sundhedsstyrelsens screeningsværktøj, når det er færdigudviklet
- sikre, at medarbejderne har kompetencer til at identificere og opspore borgere med tegn på demens så tidligt så muligt
- sikre, at de organisatoriske rammer og arbejdsgange er beskrevet f.eks. ved udarbejdelse af instruks
- skabe et generelt højt informations- og vidensniveau, som skal medvirke til, at der bliver øget opmærksomhed på de begyndende symptomer på en demenssygdom og de relevante handlemuligheder

Tårnby Kommune har besluttet:

- Kompetenceløft til plejepersonalet, således at alle bliver i stand til at identificere tidlige tegn på demens. Fagpersonale skal have kendskab til de 10 advarselssignaler vedrørende begyndende demens samt diagnoser, der kan forveksles med demens, og skal vide, hvordan de skal handle. Det skal være obligatorisk at gennemgå e-learningkurset ABC-demens, som er udviklet af Nationalt Videnscenter for Demens. Det tager cirka 6 timer pr. medarbejder, og det anbefales, at der sættes midler af via ny kursus- og udviklingspulje.
[Læs om Nationalt Videnscenter for Demens](#)
- Øvrige ansatte i Tårnby Kommune skal ved mistanke om tegn på demens kontakte demenskoordinatoren. Der udvikles en side på intranettet omhandlende "Identifikation af tidlige tegn på demens" og anden relevant information til personale, som ikke er ansat i ældreplejen.
- Der skal være adgang til en bred og lettilgængelig information, viden og rådgivning om demens og symptomer på tidlig demens til alle borgere, så den demensramte borger og de pårørende har let ved at finde frem til, hvor der er hjælp at hente. På Tårnby Kommunes hjemmeside oprettes en tilsvarende side, som henvender sig til borgere, organisationer, frivillige, erhvervsdrivende o. lign., hvor der vejledes i, hvor man skal henvende sig ved mistanke om tegn på demens.
- Tårnby Kommune vil fortsat arbejde på at indgå i tæt samarbejde med praktiserende læger og udredningsansvarlige, så flere borgere med demenssymptomer bliver rettidigt udredt. Dette betyder, at der skal yderligere fokus på forløbsprogrammet, og at arbejdsgangen skal synliggøres, og der skal udpeges nøglepersoner, der skal varetage forløbskoordinationen med ansvar for både dokumentation og opfølgning.
- Arbejdsgruppen anbefaler fremskudte og opsøgende indsatser, hvor forebyggelseskonsulenterne og demenskoordinator sidder til åben rådgivning med nem tilgængelighed for borgerne i 1-1,5 time. Dette kunne være f.eks. i boligselskaber, Vestamager Centret, biblioteket, pensionisthuse, Tårnby Torv mv. Hensigten med indsatsen er, at borgere nemt og uforpligtende kan få råd og stille spørgsmål, som kan være gavnlige i forhold til den tidlige opsporing af demens.

KOMPETENCEUDVIKLING

Jævnfør Den Nationale Handlingsplan for demens ønskes øget videns- og kompetenceniveau, herunder praksisnært kompetenceløft i kommuner og regioner. Desuden peger Alzheimerforeningen i en undersøgelse fra 2017 på, at der savnes mere viden om demens blandt personale.

Alzheimerforeningens undersøgelse samt rådene fra Den Nationale Handlingsplan fordrer et højt fagligt niveau hos de mange medarbejdere på demensområdet. Det høje faglige niveau kan sikres ved fagligt veluddannede medarbejdere samt en yderligere kompetenceudvikling. Viden skal omsættes til praksis, og vidensniveauet skal højnes. Et kompetent og kvalificeret personale er afgørende for at sikre en høj kvalitet på demensområdet. Målet bør derfor være at sikre fortsat kompetenceudvikling og have fokus på synergi mellem forskellige faggrupper.

I Tårnby Kommune er 13 demensressourcepersoner fordelt på kommunens 5 plejehjem og ene daghjem. Deres funktion er bl.a. på praksisnært niveau at øge videns- og kompetenceniveauet blandt frontpersonalet. I hjemmeplejen/hjemmesygeplejen er der p.t. 3 ressourcepersoner inden for demensområdet.

Arbejdsgruppen anbefaler en øget kompetenceudvikling blandt frontpersonale, men også en mere specifik efteruddannelse for de 16 demensressourcepersoner, der på tværs af institutionerne arbejder for at fremme viden og et praksisløft af frontpersonalet. Arbejdsgruppen anbefaler desuden, at hjemmeplejen inddrages i den tværgående demensressourcegruppe og indgår i gruppens kommissorium og kompetenceprofil.

Det overordnede mål er, at vi på tværs af alle enheder i Ældrecentret tager udgangspunkt i et fælleskab. Vi er en helhed, og vi arbejder helhedsorienteret.

Tårnby Kommune vil:

- sikre vidensdeling på tværs af alle enheder i Ældrecentret
- sikre, at borgere med demens og deres pårørende skal opleve en fagligt kvalificeret kontinuerlig pleje, behandling, omsorg og støtte
- sikre kontinuerlig opkvalificering/fagligt løft af samtlige frontmedarbejdere
- sikre kontinuerlig opkvalificering af demensressourcepersonerne

TILBUD PÅ DEMENSOMRÅDET

Afsnittet indeholder en beskrivelse og et overblik over de nuværende tilbud og indsatser, samt en beskrivelse af, hvad tilbuddet indeholder. Herefter beskrives og uddybes en række forslag til nye tilbud og indsatser.

Nuværende tilbud og indsatser i Tårnby Kommune

Tårnby Kommunes 5 plejehjem og daghjem har demensressourcepersoner på alle afdelinger.

Demensressourcepersonerne har specialistviden om demens og er med til at tilrettelægge pleje og omsorg, undervise og vejlede både personale, demensramte og pårørende om demens.

Tårnby Kommunes demenskoordinator er ansat i Ældrecentret, men arbejder på tværs i Arbejdsmarkeds- og Sundhedsforvaltningen. Demenskoordinatoren tilbyder hjemmebesøg med råd og vejledning til nydiagnosticerede borgere med en demenssygdom. Der tilbydes telefonrådgivning og individuelle møder både til borgere med demens og dennes familie. Demenskoordinatoren samarbejder desuden med kommunens læger, plejehjem, hjemmepleje samt Rigshospitalets hukommelsesklinik.

Tårnby Kommunes demenskoordinator arbejder tæt sammen med borgeren med demens og dennes familie, når hverdagen bliver svær. Der tilbydes ofte flere besøg, hvor både borger og dennes familie guides og har mulighed for sparring for at finde den bedste løsning på sigt.

Tårnby Kommune følger forløbsprogrammet for demens (bilag). Borgere med demens, som afsluttes fra Hukommelsesklinikken, overgår til egen læge. Egen læge er borgerens tovholder, og alle får derudover en forløbskoordinator tildelt i kommunen. En forløbskoordinator kan være en hjemmehjælper, sundhedsfagligt personale på det plejehjem, hvor man bor, demenskoordinator eller forebyggelseskonsulent. Forløbskoordinator er en fagperson, der kender borgeren og er en del af personens hverdag.

Borgere med demens kan desuden visiteres til daghjem fra 1 til 5 dage om ugen. Her er der mulighed for demensvenlige aktiviteter, f.eks. erindringsdans, kor, reminiscens, sansestimulering og en lang række tiltag til fysisk aktivitet, f.eks. gymnastik, balancetræning, gåtur og forskellige former for boldspil, Tårnby Kommune tilbyder mulighed for at søge om aflastningsophold, hvis f.eks. en ægtefælle, som varetager pleje og omsorg for et menneske med demens, har brug for, at nogen overtager ansvaret i en periode.

Derudover har Tårnby Kommune følgende tilbud for demensramte og pårørende:

- Pårørendegrupper afholdes 2 x månedligt i Tårnby Kommunes sundhedscenter med deltagelse af kommunens demenskoordinator samt en forebyggelseskonsulent fra SundhedsCentret. Der inviteres andre ansatte fra kommunen ud fra deltagernes ønsker, f.eks. ansatte fra kommunens plejehjem, socialcenter osv.
- Tårnby Kommune har i samarbejde med Ældresagen etableret en demensvenlig café, hvor borgere med demens og deres pårørende kan mødes tirsdag i ulige uger om socialt samvær og demensvenlige aktiviteter.
- Tårnby Kommune tilbyder forebyggende hjemmebesøg til hjemmeboende borgere og pårørende, som er i en sårbar livssituation, fra +65år.
- Ældresagen i Tårnby har tilbud om erindringsdans, et tilbud, som både er til hjemmeboende borgere og deres pårørende samt plejehjemsbeboere.
- Ældresagen tilbyder aflastning af pårørende til hjemmeboende demensramte. Ideen går ud på, at en demenshjælper kommer og er hos den demensramte, mens den pårørende kommer lidt hjemmefra.
- Skelgårdskirken på Vestmager tilbyder salmesang for demensramte med fokus på salmesang og sanseindtryk.

Tårnby kommune har besluttet:

- Øgede ressourcer til Tårnby Kommunes plejehjem og hjemmepleje. Det foreslås, at de 5 plejehjem tilføres 1 årsværk hver, i form af en demensansvarlig, som skal indgå i tæt samarbejde med demenskoordinatoren, visitationen og være tovholder for demensressourcepersonerne. Hjemmeplejen tildeles en demensansvarlig i hvert team svarende til 4 årsværk.

Tårnby Kommune vil:

- skabe mere viden blandt borgerne i Tårnby Kommune om demens
- give tilbud til såvel demensramte som pårørende og øvrige borgere om oplysning og rådgivning
- sikre optimal omsorg og pleje for sværest ramte borgere i hjemmeplejen
- optimere tilbud for aflastning

PRIORITERING AF TILFØRTE ØKONOMISKE MIDLER PÅ DEMENSOMRÅDET

Ledelsen af Arbejdsmarkeds- og Sundhedsforvaltningen har prioriteret følgende fordeling af tilførte økonomiske midler:

- Der ansættes en demenskoordinator mere på fuldtid.
- Der ansættes en demensansvarlig på alle kommunens 5 plejehjem.
- Der ansættes en visitator med demensfaglige kompetencer i en halv stilling.
- Der oprettes en uddannelse pulje til opkvalificering af demensansvarlige og demensressourcepersoner.
- Der oprettes et demensteam i hjemmeplejen bestående af 4 personer i fuldtidsstillinger.

BILAG

Demensforløbsprogram

Forløbsprogram for mennesker med Demens. Samarbejde mellem hospitaler, almen praksis og kommuner i Region Hovedstaden. Januar 2011

